

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. D. Augustini, itemq[ue] D. Chrysostomi luculenta contra fatu[m]
exempla.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

uit. Ionam in mare non vis natiuitatis, sed dissimulatio diuina preceptio-
nis precipitauit, & offensa: eundemq; celus excipiens ad iudicium
futuri mysterij, post iridium, reuocauit, & prophetia merito gra-
tia referuauit. Petrum de carcere, imminente morte perimendum, An-
gelus Christi, non stellarum series liberauit. Paulum cecitas conuertit ad
gratiam, & percussus à vipera, turbatq; naufragio, non remedia nati-
uitatis, sed deuotionis merita seruauerunt. Quid de illis dicimus, qui eo-
rum precibus cum fuissent mortui, resurrexerunt? Utrum illos sua na-
tuitas, an Apostolica gratia resuscitauit? Quid opus fuit, ut se ieiunijs
periculisq; committerent? si ad quod volebant, natiuitatis beneficio po-
terant peruenire? Quod si credidissent, dum expectant fatorum necessi-
tatem, nunquam peruenissent ad tantam gratiam.

Sexto affert alia exempla Hipponensis Antistes, cuius
hæc sunt: Fatum ponentes nolunt aduertere, quod electo, ad seminan-
dum agrum die, tam multa grana in terram simul veniunt, simul germi-
nant, & exorta segete, simul herbescunt, pubescunt, flauescunt, & tamen
inde spicas ceteris coeuias, atq; (ut ita dixerim) congerminales, alias
rubigo interimat, alias aues depopulantur, alias homines auellunt. Quo-
modo istis alias constellationes fuisse dicturi sunt, quas tam diuersos exi-
tus habere conspiciunt? An eos penitebit his rebus dies eligere, easq;
ad caeleste negabunt pertinere decretum, & solos sideribus subdent homi-
nes, quibus solis in terra Deus dedit liberas voluntates? Alterum ex-
emplum, nō de segetibus, sed de hominibus ponit, alio loco. De ge-
minis hominibus plurima plurimūq; diuersa monstremus. Nati enim sunt
duo gemini veterum Patrum memoria, ut de insignibus loquar, sic alter
post alterum, ut posterior plantam prioris teneret. Et tanta in eorum
vita fuerunt moribusq; diuersa, tanta in actibus disparitas, tanta in
parentum amore dissimulando, ut etiam inimicos eos faceret inter se ipsa
distantia. Vnus à matre diligebatur, vnus honorem, qui magnus apud eos
habebatur, amisit, alter adeptus est. Addit tertium exemplum. Quid
est hoc, quod vno tempore, momento vno, sub vna eademq; cali positione
de duabus matribus pariter nati, diuersa fata habent? Subiungit
quartum. In ipsis geminorum conceptibus, vbi certè amborum eadem
momenta sunt temporum, saepe fit, ut sub eadem constellatione fatali, al-
ter comparetur masculus, altera femina. Nouimus geminos diuersi se-
xus: ambo adhuc viuunt, ambo etate adhuc vigent. Quorum cum sint
inter se similes corporum species, quantum in diuerso sexu potest: institu-
to tamen & proposito vita ita sunt dispares, ut præter actus, quos necesse

IV,
S. Augustin.
lib 5. de Ci-
uit. c. 7.

Eod. l. c. 3. 4.

Ibid. c. 5.

Ibid. c. 6.

est à virilibus distare femineos, ille in officio comitis militet, & à sua domo penè semper peregrinetur; Illa de solo patrio & de rure proprio non recedat. Insuper, quod est incredibilis, si astralia fata credantur, non autem mirum, si voluntates hominum & Dei munera cogitentur, ille coniugatus, illa virgo sacra est: ille numerosam prolem genuit; illa nec

S. Aug. lib. 2
contra epi-
stolas Pela-
gianorum. c.
7.

nupsi. Quintum denique exemplum ponit in duobus geminis infantibus à meretrice editis, quorum sine baptismo expirauit vnus, alius baptizatus erat, ita scribens: *Hic non est fatum, quia nec stelle vllæ ista decernunt; nec fortuna, quia non fortuiti casus hæc agunt, nec personarum, nec meritorum diuersitas hoc fecerunt: quid restat, quantum ad baptizatum attinet, nisi gratia Dei, quæ vasis factis in honorem gratis datur: quantum autem ad non baptizatum, ira Dei, quæ vasis factis in cõrumeliam, pro ipsius massæ meritis redditur. Sed in illo, qui baptizatus est, non solum ostenditur adiutorium gratiæ Dei, verum etiam in non baptizato documentum. Adiutorium, scilicet in vasis misericordiæ; in vasis autem iræ documentum. In eis enim ostendit iram, & demonstrat potentiam suam, quia tam potens est bonitas eius, vt bene vtatur etiam malis; & in eis notas facit diuitias gloriæ suæ in vasa misericordiæ, quoniam quod ab ira vasis exigit iustitia punientis, hoc misericordiæ vasis dimittit gratia liberantis.* Affert D. Chrysostomus & illud Iosephi exemplum, qui fratrum suorũ perfidiam ac scelus cleuare, eosque consolari cupiens, non cleuauit, per *Fatum*, aut Homerice Aten seu deam, quæ mala & noxia inferre credita est à Græcis ac Gentilibus; sed per prouidentiam Dei, qui peccatum illorum, in gloriam Iosephi, & ipsorum, bonumque publicum, ordinauit. Dixit enim: *Ego sum frater vester, quem vendidistis in Ægyptum. Nolite pauere, neq; vobis durum esse videatur, quod vendidistis me in his regionibus: pro salute enim vestra misit me Deus ante vos in Ægyptum.* Qua excusandi eos, qui nos offenderunt, ratione vti nam etiam nos vteremur, reperiremus utiq; omnia nobis mala illata in bonum cooperari, & gaudendi potiùs, quàm irascendi causam haberemus.

Genes. 45. 5.

V.

His exemplis accedunt & aliæ rationes, quæ ab his aliisque Patribus in medium afferuntur. Nam Chaldæi isti aut Chaldæizantes, qui vim vitæ necisque tribuunt natiuitati, asserunt, eam minutissimis colligendam esse momentis, quæ nisi obseruantissimè colligantur, maximum esse discrimen, vt adeò statim post Esau, Iacob aliquis gignatur: *Breui enim atomo exiguoq; momento distare nati-*